

การสำรวจและขยายพันธุ์กวาวเครือขาวเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรม (Survey and Propagation of *Pueraria mirifica* for Genetic Sources)

รองศาสตราจารย์ ยุทธนา สมิตะสิริ
สาขาวิชาชีววิทยา

บทคัดย่อ

จากการสำรวจแหล่งของกวาวเครือขาวใน 8 จังหวัดของภาคเหนือ และ 7 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ปรากฏว่าได้พบกวาวเครือขาวในจังหวัดแพร่ น่าน พะเยา ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เลย และนครราชสีมา จากการเก็บตัวอย่างใบ ดอก ฟัก หัวของกวาวเครือขาวจาก 10 จังหวัดที่สำรวจพบ ปรากฏว่าฝักของกวาวเครือขาวจากจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้นที่ต่างจากกวาวเครือขาวที่พบในจังหวัดอื่น แม้ว่าลักษณะใบ ดอก หัว จะคล้ายกับที่พบในจังหวัดอื่นก็ตาม โดยฝักของกวาวเครือขาวที่พบที่จังหวัดนครราชสีมาจะมีขนยาวอย่างเห็นได้ชัด ได้เก็บรวบรวมสายพันธุ์กวาวเครือขาวที่พบทั้งหมดมาเพาะขยายพันธุ์ไว้เพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรม นอกจากนี้ยังได้มอบกวาวเครือขาวบางสายพันธุ์ให้กับหน่วยงานบางหน่วยงานเพื่อขยายพันธุ์ต่อไป

Abstract

After surveying of *Pueraria mirifica* (PM) sources in 8 provinces of the north and 7 provinces of the north-east of Thailand, PM were found in Phrae, Nan, Phayao, Lampang, Lamphoon, Chiang Mai, Chiang Rai, Mae Hong Son, Loey, and Nakhon Ratchasima. Collection of leaves, flowers, pods, tubers of PM from 10 provinces revealed that only pods collected from Nakhon Ratchasima notably differed from PM collected from other provinces by its long hair. It was also propagate PM from every sources for collection of genetic sources. Moreover, PM from some sources were distributed to some government offices for propagation also.